

TOIMINTAKERTOMUS

2006

TUTKIMUSEETTINEN NEUVOTTELUKUNTA
FORSKNINGSETISKA DELEGATIONEN
NATIONAL ADVISORY BOARD ON RESEARCH ETHICS

TUTKIMUSEETTISEN NEUVOTTELUKUNNAN TEHTÄVÄT

Opetusministeriön asettaman tutkimuseettisen neuvottelukunnan tehtävänä on siitä annetun asetuksen (1347/1991) mukaan:

- 1) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja viranomaisille tutkimuseettisistä lainsäädäntö- ja muista kysymyksistä,
- 2) toimia asiantuntijaelimenä tutkimuseettisiä ongelmia selvitettäessä,
- 3) tehdä aloitteita tutkimuseettikan edistämiseksi sekä edistää tutkimuseettiikkaa koskevaa keskustelua Suomessa,
- 4) seurata alansa kansainvälistä kehitystä sekä osallistua aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön,
- 5) harjoittaa tutkimuseettisiin kysymyksiin liittyvää tiedotustoimintaa.

NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO

Neuvottelukunnan puheenjohtajana vuonna 2006 on toiminut kansleri Eero Vuorio (Turun yliopisto) ja varapuheenjohtajana professori Jaana Hallamaa (Helsingin yliopisto). Neuvottelukuntaan kuuluu kahdeksan jäsentä, joilla ei ole nimettyjä varajäseniä:

Professori Katie Eriksson (Åbo Akademi)
Teknologiajohtaja Merja Hiltunen (Tekes)
Professori Liisi Huhtala (Oulun yliopisto)
Professori Juha Karhu (Lapin yliopisto)
Johtaja Paavo Löppönen (Suomen Akatemia)
Vararehtori Sinimaaria Ranki (EVTEK-ammattikorkeakoulu)
Professori Ari Salminen (Vaasan yliopisto)
Professori Terttu Vartiainen (Kansanterveyslaitos, Kuopion yliopisto)

Neuvottelukunnan pääsihteeri dosentti, FT Sari Löytökorpi ja toimistos sihteeri Johanna Nieminen työskentelevät Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä Ritarihuoneella, Hallituskatu 2 B, 00170 HELSINKI.

Toimintasuunnitelma on hyväksytty tutkimuseettisen neuvottelukunnan kokouksessa 13.12.2006.

Eero Vuorio
Puheenjohtaja

Sari Löytökorpi
Pääsihteeri

TUTKIMUSEETTISEN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTA

Neuvottelukunta kokoontui vuoden 2006 aikana seitsemän kertaa. Toiminnan tavoitteena oli

- 1) pyrkiä ennaltaehkäisemään hyvän tieteellisen käytännön loukkauksia tiedottamalla ja järjestämällä koulutusta ja seminaareja hyvän tieteellisen käytännön periaatteista,
- 2) kehittää yhteistyötä yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa sekä avustaa korkeakouluja ja tutkimuslaitoksia tutkimuseettian koulutuksen järjestämisessä,
- 3) kehittää ja seurata tutkimuseettisten väärinkäytösten selvitysprosesseja,
- 4) olla näkyvästi esillä julkisuudessa tutkimuseettisissä tiedotus- ym. asioissa ja
- 5) osallistua aktiivisesti suomalaisen ja kansainväliseen tutkimuseettiseen keskusteluun.

Neuvottelukunta vastaanotti vuoden 2006 aikana tavanomaista vähemmän lausuntopyyntöjä rehtoreiden ja pääjohtajien tekemistä päätöksistä hyvän tieteellisen käytännön loukkaamista koskevista epäilyistä. Neuvottelukunnan toiminta painottui entistä selvemmin asiantuntijatehtäviin tutkimuseettisen ilmiin seurannassa ja paremman toimintakulttuurin luomisessa. Tärkeäksi koettiin tutkimuseettian koulutus yliopistoissa, tutkijakouluissa, ammattikorkeakouluissa ja muilla sektoreilla

Ennaltaehkäisevä toiminta ja koulutus

Tutkimuseettinen neuvottelukunta sai aikaisempien vuosien tapaan runsaasti tutkimuseettian alaan liittyviä koulutuspyyntöjä yliopistoilta ja korkeakouluilta, joihin puheenjohtaja, jäsenet ja pääsihteeri osallistuivat aktiivisesti (Liite 1). Koska Tutkimuseettinen neuvottelukunta katsoo tutkimuseettisen koulutus-toiminnan ensiarvoiseksi ja tärkeäksi painopistealueeksi eivätkä sen resurssit riitä vastaamaan kaikkiin koulutuspyyntöihin, se järjesti myös itse vuoden 2006 aikana kuusi koulutusseminaaria, joiden ohjelma ja esitykset löytyvät tutkimuseettisen neuvottelukunnan verkkosivuilta www.tenk.fi/ajank.htm.

- ”Tutkimuseettiä kouluttajille” tilaisuus järjestettiin 10.4.2006 yhteistyössä Suomen Akatemian kanssa. Seminaarin tavoitteena oli tarjota tutkimusorganisaatioille valmiuksia tutkimuseettisen koulutuksen järjestämiseen ja edesauttaa tutkimuseettisen koulutuksen järjestäjien verkottumista organisaatioiden välillä. Tilaisuus oli kutsuseminaari, johon osallistui lähes sata tutkijakoulujen, yliopistojen, erillislaitosten ja ammattikorkeakoulujen edustajaa. Aluksi tutustuttiin Suomen Akatemian tutkimuseettisiin ohjeisiin ja käytäntöön, jonka jälkeen tutkimuseettisen neuvottelukunnan puheenjohtaja kertoi neuvottelukunnan käsittelemistä ajankohtaisista tutkimuseettisistä kysymyksistä. Arkistonhoitaja Arja Kuula, Yhteiskuntatieteellisestä tietoarkistosta kertoi Tampereen yliopiston tutkimuseettisestä koulutuksesta ja esitteli julkaisemansa kirjan ”Tutkimuseettiikka – aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys” (Vastapaino, 2006). Iltapäivällä oli esityksiä eri tieteenalojen ajankohtaisista

tutkimuseettisistä erityiskysymyksistä, sekä paneeli- ja yleisökeskustelu tutkimuseettisen opetuksen järjestämisestä. Keskustelu oli vilkasta ja moni kysymys jäi vielä vaille vastausta.

- ”Ansioluettelon laatiminen” seminaari järjestettiin 1.6.2006 yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Tutkimuseettinen neuvottelukunta on joutunut viime aikoina kiinnittämään yhä enemmän huomiota itse laadittuihin ansioluetteloihin, niissä ilmenneisiin puutteisiin ja virheellisyyksiin. Missään tutkimuseettisissä ohjeissa ei ole kuitenkaan määritelty selkeästi, miten itse laadittu ansioluettelo tulisi koota. Seminaariin osallistui noin 120 henkeä, mukana oli myös Suomen Akatemian ja ammattijärjestöjen edustajia. Aihe koettiin hyvin ajankohtaiseksi ja seminaari herätti toivotun kaltaista vilkasta keskustelua. Neuvottelukunta sai hyvää palautetta, joka viesti selvästi ohjeistuksen tarpeesta.
- ”Etiikkaa ihmistieteille” kirjanjulkistamisseminaarissa 29.8.2006 pohdittiin humanististen ja yhteiskuntatieteellisten alojen (HYMY) tutkimuseettisiä kysymyksiä, mm. eettisten ohjeistojen ja ennakkoarvioinnin merkitystä, sekä eettisesti hyvän tiedeyhteisön luomista. Vaikka HYMY-tutkimukseen osallistuminen ei uhkaa ihmisen henkeä eikä sillä pitäisi olla vaikutuksia ihmisen terveyteenkään, voi se vaikuttaa tutkittavan hyvinvointiin, käyttäytymiseen tai muiden käyttäytymiseen tutkittavaa kohtaan.
- ”Tutkimuseettiikka – mitkä säännöt, kuka päättää” paneeli- ja yleisökeskustelu tutkimuseettian säännöistä järjestettiin kansallisten eettisten neuvottelukuntien - tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK), valtakunnallinen terveydenhuollon eettinen neuvottelukunta (ETENE) ja sen lääketieteellinen tutkimuseettinen jaosto (TUKIJA), biotekniikan neuvottelukunta (BTNK), geenitekniikan lautakunta (GTLK) ja koe-eläintoiminnan yhteistyöryhmä (KYTÖ) - ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteistyönä 30.9.2006 Turun tiedemessuilla. Paneeli pohti mihin nykyinen lainsäädäntömme perustuu, rajoitako se liikaa tutkijoiden toimintaa vai onko se ehkä puutteellinen? Kuka päättää yhteisten sääntöjen tarpeellisuudesta ja laadinnasta?
- ”Education in Research Ethics” neuvottelukunnan 11.10.2006 järjestämä kutsuvierastilaisuus oli rajoitettu pienelle asiantuntijajoukolle. Tilaisuudessa keskusteltiin tutkimuseettian opetuksen kehittämisestä, tarpeellisuudesta, opintojen oikeasta ajoittamisesta sekä vaihtoehtoisista opetusmuodoista. Keskustelun pohjaksi tilaisuudessa kuultiin kolme erilaista esimerkkiä tutkimuseettian opetuksesta. Neuvottelukunnan kansainvälisenä kutsuvieraana esiintyi professori Nicholas H. Steneck USA:sta, puheenvuorolla ”The History, Impact and Future of Responsible Conduct of Research (RCR) Education in the US”. Järjestetty tilaisuus antoi hyvän

perustan tutkimuseettisen neuvottelukunnan tulevalle työlle opetussuosituksen laadintaan.

- Tutkimuseettisen neuvottelukunnan 8.11.2006 järjestämissä seminaarissa ”Tutkimuseettisen ennakoarvioinnin dilemmat” keskusteltiin tutkimuseetiikan säännöistä ja eettisten toimikuntien dilemmoista. Pyrkimyksenä oli löytää vastaus kysymyksiin: Mihin nykyinen lainsäädäntömme perustuu, rajoittaako se liikaa tutkijoiden toimintaa vai onko se ehkä puutteellinen? Kuka päättää yhteisten sääntöjen tarpeellisuudesta ja laadinnasta? Kenelle olemme tilivelvollisia - yhteiskunta, tutkijat, nykyiset potilaat, tulevat potilaat, tutkimukseen osallistujat?

Järjestettyjen seminaaritulosten lisäksi tutkimuseettinen neuvottelukunta halusi edistää koulutustoimintaa laatimalla vapaaseen opetuskäyttöön tarkoitetun PowerPoint-esityksen hyvästä tieteellisestä käytännöstä verkkosivuilleen: www.tenk.fi/ajank.htm. Esitys on saatavissa sekä suomenkielisenä, ruotsinkielisenä että englanninkielisenä versiona.

Tutkimuseettisten kiistojen selvittämismekanismien kehittäminen

Vuoden 2006 aikana tutkimuseettisen neuvottelukunnan tietoon tuli yhteensä kaksi uutta paikallistasolla käsiteltyä ja todettua hyvän tieteellisen käytännön loukkausta - luvaton lainaaminen ja piittaamattomuus hyvästä tieteellisestä käytännöstä. Neuvottelukunnalle jätettiin vuoden 2005 aikana lausuntopyyntö neljästä epäilystä hyvän tieteellisen käytännön loukkauksesta, jotka koskivat ansioluettelon vääristelyjä, tekijäyksiköitä ja harhaanjohtavan tiedon julkaisemista. Annetuissa lausunnoissa ei todettu tutkimuseettisiä rikkomuksia.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta lähetti tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeisiin ”Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen” sitoutuneille organisaatioille kyselyn tutkimuseettisten kysymysten esiintyvyydestä, niiden selvittämismekanismeista ja tutkimuseetiikan koulutuksesta, aiemmin kerättyjen tietojensa (1994–2002) päivittämiseksi. Pääsihteerin laatima yhteenveto tuloksista julkaistaan neuvottelukunnan kotisivuilla. Todettujen tapausten kokonaismäärä on kasvanut viimeisten kolmen vuoden aikana vain muutamalla. Tapausten lukumäärää tarkasteltaessa on myös tärkeä huomioida, että ohjeisiin on viimeisten vuosien aikana sitoutunut useita uusia tahoja. Ilmoitetuista tapauksista suurin osa liittyi plagiointiin.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Tutkimuseettinen neuvottelukunta on ylläpitänyt aktiivista tiedotustoimintaa verkkosivujen, niillä julkaistujen seminaariselostelmien sekä jäsenten julkaisemien artikkeleiden kautta. Kansallisten eettisten neuvottelukuntien (TENK, ETENE, TUKIJA, BTNK, GTLK ja KYTÖ) yhteistyössä uusima esite ”Tutkimuksen eettinen arviointi Suomessa” ilmestyi elokuussa 2006. Esite on saatavilla ositteesta: <http://www.tenk.fi/julkaisuohjeet.htm>.

Humanististen ja yhteiskuntatieteellisten tieteenalojen tutkimuseettisiä kysymyksiä pohtimaan perustettu ns. HYMY-työryhmä (varapuheenjohtaja, professori Jaana Hallamaa, professori Irma Sorvali, professori Veikko Launis sekä dosentti Salla Lötjönen) saattoi humanististen ja yhteiskuntatieteellisten tieteenalojen etiikkaa käsittelevän kirjan ”Etiikkaa ihmistieteille” painokuntoon. Tutkimuseettinen neuvottelukunta ja Suomalaisen kirjallisuuden seura järjestivät 29.8.2006 kirjan julkistamistilaisuuden, jossa kirjan esittelyn lisäksi pohdittiin myös ihmistieteiden eettistä ennakoarviointia (ks. koulutustoiminta edellä). Työryhmä totesi, että kaikkia ihmistieteitä koskevan yhteisen tutkimuseettisen säännösten laatiminen on hankalaa ja paras tulos on saavutettavissa panostamalla tutkijoiden koulutukseen.

Sekä neuvottelukunnan puheenjohtajia, jäseniä että pääsihteerä on haastateltu vuoden 2006 aikana tutkimuseetiikkaa koskevia artikkeleita, radiolähetyksiä ja televisiota varten. Neuvottelukunnalle on saapunut myös useita sen toimintaa ja kokoonpanoa koskevia kansainvälisiä kyselyjä, joihin on pyritty vastaamaan mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi neuvottelukunnan jäsenet ovat julkaisseet omia tutkimuseetiikkaa koskevia artikkeleita. Lisää tietoja liitteessä (Liite 2).

Annetut lausunnot, kansainvälinen toiminta ja muu yhteistyö

Neuvottelukunta on antanut vuoden 2006 aikana yhden asiantuntijalausunnon ja yhden kommentin:

- Kommentti kauppa- ja teollisuusministeriölle Euroopan Komission 7. puiteohjelman tekstiluonnoksesta, koskien ihmisen kantasolututkimusta, 27.2.2006
- Lausunto maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosastolle luonnoksesta ministeriön asetukseksi koe-eläintoiminnasta, 2.2.2006

Neuvottelukunnan kansainvälinen toiminta on vuonna 2006 ollut vilkasta. Kansalliset eettiset neuvottelukunnat (TENK, ETENE, TUKIJA, BTNK, GTLK ja KYTÖ) järjestivät yhteistyössä tiedotustilaisuuden Suomen tutkimuseettisestä toiminnasta Kazakstanin opetus- ja tiedeministerille seurueineen 7.2.2006 Tieteiden talolla.

Eurooppalaiset etiikkakomiteat (National Ethics Committees) tekevät yhteistyötä kokoontumalla puolivuositilaisiin foorumitapaamisiin (ns. ”NEC-forumit”), joissa vaihdetaan tietoa jäsenmaiden kokemuksista ja parhaista käytännöistä etiikkaan ja tieteeseen liittyvissä kysymyksissä. Syksyllä 2006 EU-puheenjohtajamaa oli Suomi ja vastuu kokouksen järjestämisestä oli Suomen kansallisilla eettisillä neuvottelukunnilla (TENK, ETENE, TUKIJA, BTNK, GTLK ja KYTÖ) yhteistyössä EU-komission kanssa. Kokousten aihepiiri on painottunut perinteisesti lääketieteen ja bioetiikan kysymyksiin. Omalla vuorollamme pääsimme vaikuttamaan ohjelman sisältöön ja toimme esille myös muita tutkimuseetiikkaan liittyviä aiheita kuten tiede- ja yhteiskunta kysymyksiä. Tutkimuseettinen neuvottelukunta perusti Eighth European Forum of National Ethics

Councils (21.- 22.9.2006) foorumia varten omat verkkosivut (www.tenk.fi/nechelsinki), joilta löytyy tapahtuman ohjelma, esitykset ja muuta lisätietoa.

Muita kansainvälisiä kokouksia, joihin puheenjohtaja, jäsenet ja pääsihteeri ovat osallistuneet vuoden 2006 aikana:

- Johtaja Paavo Löppönen: GSF Bureau Meeting, Paris, 5.2.2006
- Puheenjohtaja: Seventh European Forum of National Ethics Councils, Hofburg, Wien, 9.-10.3.2006.
- Johtaja Paavo Löppönen (OECD työryhmän jäsen): OECD/GSF Expert Group on Preventing Scientific Misconduct, OECD, Pariisi, 26.4.2006
- Puheenjohtaja: Regional consultation on Science Ethics and Scientists' Responsibilities. UNESCO, Geneve, 11.-12.5.2006
- Pääsihteeri: Forskningsetik, Suomen rehtorienneuvoston ja Sveriges universitets och högskoleförbundin (SUHF) tapaaminen Hanasaassa, 24.08.2006
- Professori Katie Eriksson ja pääsihteeri: Framtida hantering av oredlighetsärenden, Nordiskt seminarium i Stockholm, 26.09.2006
- Johtaja Paavo Löppönen: Conference on Evaluation of Scientific Potential of Kazakstan, Kazakstan 24.-25.9.2006
- Puheenjohtaja: Business and Bioethics –Workshop, Pohjoismainen bioetiikkakomitea, Malmö, 15.-16.10.2006
- Puheenjohtaja: Impacts of endocrine disrupters, European Commission and Academy of Finland, Helsinki, 10.11.2006
- Pääsihteeri: Thirteenth Session of the International Bioethics Committee IBC, UNESCO Headquarters, Paris, 20-22.11.2006

Tutkimuseettinen neuvottelukunnan yhteistyö muiden kansallisten eettisten neuvottelukuntien (ETENE, TUKIJA, BTNK, GTLK ja KYTÖ) kanssa on ollut erittäin vilkasta vuonna 2006. Edellä mainittujen kansainvälisten tapahtumien lisäksi neuvottelukunnat järjestivät jo aiemmin mainitun paneelikeskustelu ”Tutkimusetiikka – mitkä säännöt, kuka päättää” Turun tiedemessuilla. Lisäksi neuvottelukuntien puheenjohtajat ja pääsihteerit ovat keskustelleet ajankohtaisista tutkimuseettisistä kysymyksistä vuoden 2006 aikana neljässä yhteisessä kokouksessa. Neuvottelukunnan puheenjohtaja on toiminut tutkimuseettisen neuvottelukunnan edustajana sosiaali- ja terveysministeriön biopankkilainsäädäntöä valmistelevala työryhmän jäsenenä elokuusta 2006 lähtien. Tutkimuseettinen neuvottelukunta on tehnyt tiivistä yhteistyötä myös opetusministeriön kanssa - esimerkkeinä opetusministeriön ja Suomen

Unesco-toimikunnan 10.3.2006 järjestämä Unescon tieteen ja teknologian etiikan osaston johtaja Henk ten Haven tapaaminen; Suomen Akatemian 11.5.2006 ja opetusministeriön 12.5.2006 järjestämät tapaamiset EU-komission tiede ja yhteiskuntaosaston edustajien kanssa; opetusministeriön 14.9.2006 järjestämä EU-komission terveystutkimusosaston johtaja Octavi Quintana Triasin tapaaminen. Lisäksi pääsihteeri on osallistunut Suomen Akatemian koordinoiman Tiede ja yhteiskunta 6. puiteohjelman kansallisen tukiryhmän toimintaan.

Henkilöstö ja talous

Tutkimuseettisessä neuvottelukunnassa on vuonna 2006 toiminut päätoimisesti vain yksi työntekijä, pääsihteeri Sari Löytökorpi. Ensimmäistä vuotta apuna on ollut myös tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan kanssa jaettu toimistos sihteeri, Johanna Nieminen. Lisäksi neuvottelukunnalla on ollut mahdollisuus käyttää Tieteellisten seurain valtuuskunnan tarjoamia puhelinvaihte-, atk- ja vahtimestaripalveluita.

Opetusministeriö oli osoittanut tutkimuseettiselle neuvottelukunnalle vuonna 2006 yhteensä 33.400 € joista 8.400 € oli osoitettu toimintamenoihin ja 25.000 € neuvottelukunnan julkaisu- ja seminaarikuluihin. Yllämainittuja varoja hallinnoi Opetusministeriö. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan pääsihteerin ja toimistosihteerin palkkaus- ja toimiston ylläpitovaroja 68.800 € hallinnoi Tieteellisten seurain valtuuskunta. Pääsihteeri osallistui vuoden 2006 aikana kahteen koulutustilaisuuteen: Viestintä I – Tiedottajan työ (Palmenia); InDesign-perusteet (Datafrank Oy). Myös toimistos sihteeri osallistui kahteen koulutustilaisuuteen: Arkistotoimen peruskurssi (Kansallisarkisto), InDesign-perusteet (Datafrank Oy).

Liite 1:

Luettelo muista kuin neuvottelukunnan omista tutkimusetiikkaa koskevista seminaari- ja koulutustilaisuuksista, joissa tutkimuseettisen neuvottelukunnan puheenjohtaja, jäsenet tai pääsihteeri ovat esiintyneet vuonna 2006

- Puheenjohtaja: Tiede, etiikka ja tiedetoimittajat. Valon päivän juhla, Suomen tiedetoimittajain liitto ry, Suomen Akatemia, 2.2.2006
- Puheenjohtaja: Tutkimuksen etiikka, Tieteellisen tutkimuksen ja julkaisutekniikan kurssi, Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta, tieteellisten jatkotutkintojen suunnittelutoimikunta, Helsinki, 2.2.2006
- Puheenjohtaja: Tutkimuksen ja julkaisemisen etiikka, TuBS-tutkijakoulun koulutustilaisuus, Himos 13.-14.3.2006
- Vararehtori Sinimaaria Ranki: Etiikka ja laatu T&K-toiminnassa”. Edison-valmennusohjelma ammattikorkeakoulujen T&K-henkilöstölle, Oulun yliopisto, 28.3.2006
- Puheenjohtaja: Julkaisemisen etiikka. Tutkimuseetiikan kurssi, Kansanterveystieteen laitos, HBGS, VKTK, DPPH, Helsinki, 12.4.2006
- Pääsihteeri: Tutkimusvilppi? Biosynteeri IX – Tutkimuksen harharetket, Helsingin yliopisto, 4.5.2006
- Puheenjohtaja: Löytyykö terveydenhuollon ja eettisyyden veteen piirretty viiva?, Hill & Knowltonin järjestämä seminaari tiedetoimittajille, Helsinki, 28.8.2006
- Puheenjohtaja: kommenttipuheenvuoro. Tieteellisen arvioinnin käytännöt ja ihanteet, Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomalainen Tiedeakatemia, Tieteiden talo, 5.9.2006
- Puheenjohtaja: Authorship, CV and more: How it's done and how it should be done. Life Sciences in Today's Society, FinBioNet, Turku, 10.10.2006
- Johtaja Paavo Löppönen: Ethics in research funding, Life Sciences in Today's Society, FinBioNet, Turku, 10.10.2006
- Pääsihteeri: Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsittely, bioetiikka syksy 2006, IMT ja Tampereen yliopisto, 25.10.2006
- Puheenjohtaja: Good scientific practice, Bioethics seminar for Master and PhD students in the bioscience field, ESGEMO-program (Academy of Finland, Ministry of Agriculture and Forestry and Ministry of the Environment), Dept. of Applied Biology, University of Helsinki, HEBIOT Master-program, University of Helsinki, The Finnish Graduate School in Plant Biology, University of Helsinki, 02.11.2006
- Varapuheenjohtaja: Science in society - society in science, Bioethics seminar for Master and PhD students in the bioscience field, ESGEMO-program (Academy of Finland, Ministry of Agriculture and Forestry and Ministry of the Environment), Dept. of Applied Biology, University of Helsinki, HEBIOT Master-program, University of Helsinki, The Finnish Graduate School in Plant Biology, University of Helsinki, 02.11.2006
- Puheenjohtaja: Genomitutkimuksen eettiset, filosofiset ja yhteiskunnalliset näkökohdat – monitieteisyyden haasteet tutkimukselle ja tutkijankoulutukselle (toimiminen tilaisuuden puheenjohtajana, sekä johdantopuheenvuoron ja kommenttipuheenvuoron pitäjänä). Suomen Akatemian järjestämä seminaari Helsingissä 27.11.2006
- Pääsihteeri: Tutkijan vastuu ja velvollisuudet, Lahti Science Day, 28.11.2006
- Vararehtori Sinimaaria Ranki: Tutkimuseetiikan ajankohtaisia kysymyksiä ammattikorkeakouluissa, Ammattikorkeakoulujen kehittämisverkoston etiikkapäivä, Poliisiammattikorkeakoulu, Espoo, 30.11.2006
- Puheenjohtaja: Tutkimuksen eettiset pelisäännöt. Duodecim-seuran koulutustilaisuus: Polje sinä, minä ohjaan – tohtorin taival itsenäisestä tutkijasta ohjaajaksi. Majvik, 4.12.2006
- Pääsihteeri: Misconduct in research, Bioethics seminar for Master and PhD students in the bioscience field, ESGEMO-program (Academy of Finland, Ministry of Agriculture and Forestry and Ministry of the Environment), Dept. of Applied Biology, University of Helsinki, HEBIOT Master-program, University of Helsinki, The Finnish Graduate School in Plant Biology, University of Helsinki, 05.12.2006

Neuvottelukunnan jäsenet ovat pitäneet myös omissa organisaatioissaan useita tutkimuseetiikan koulutustilaisuuksia.

Liite 2:

Esimerkkejä tutkimuseettisen neuvottelukunnan puheenjohtajan, jäsenten ja pääsihteerin julkaisu- ja tiedotustoiminnasta vuonna 2006

- puheenjohtajan haastattelu YLE:n Prisma Studio ohjelmassa 1.2.2006, aiheena tiedehuijaukset
- Paavo Löppönen, haastatteluun perustuva Suomen Akatemian verkkojulkaisu ”Tutkimuseettikan kansainvälinen yhteistyö tiivistyy” 15.5.2006
- pääsihteeri, haastatteluun perustuva Suomen Akatemian verkkojulkaisu ”Tutkimuseettikka on osa tutkijan ammattitaitoa” 28.6.2006
- pääsihteeri, haastatteluun perustuva kirjoitus ”Tutkimuseettinen neuvottelukunta – tieteen ja sen tekijöiden edunvalvoja” Lahti Lifestyle - Tutkimuksia elämästä, Lahti Science Dayn ohjelmalehti 28.11.2006

Tutkimuseettinen neuvottelukunta
Hallituskatu 2B
00170 HELSINKI

puh. (09) 2286 9234
www.tenk.fi